

Handläggare
Ingrid Alegren
Telefon: 08-50824275**Till**
Kommunstyrelsen**Svar på remiss av slutbetänkandet ändring av
permanent uppehållstillstånd för vissa
utlänningar (SOU 2025:99).**

Kontorsutlåtande med hänvisning till kort remisstid

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/1235

Förvaltningens beslut

Förvaltningens kontorslåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat en remiss till stadsdelsnämnden gällande Slutbetänkandet – Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar (SOU 2025:99).

Utredningens uppdrag har varit att:

- Föreslå åtgärder för att öka antalet personer med permanent uppehållstillstånd (PUT) som ansöker om svenskt medborgarskap.
- Undersöka möjligheten att omvandla permanenta uppehållstillstånd till tidsbegränsade uppehållstillstånd (TUT) samt hur detta kan genomföras.
- Lämna förslag på nödvändiga lagändringar.

Syftet är att motivera fler att bli svenska medborgare, vilket föreslås ske genom att permanenta uppehållstillstånd omvandlas till tidsbegränsade. Detta ska i förlängningen kunna leda till medborgarskap, återvändande eller återvandring. En ny särskild lag föreslås omfatta samtliga personer med permanent uppehållstillstånd.

Förslaget innebär en skärpning av migrationspolitiken, och förvaltningen bedömer att detta kan få negativa konsekvenser både för rättssäkerheten och för möjligheten till en långsiktig och hållbar integration. Särskild oro uttrycks för konsekvenserna för barn och familjer, eftersom återkallelse av permanenta uppehållstillstånd kan leda till familjesplittring eller utvisning – även för barn som vuxit upp i Sverige och har sina nätverk här. Detta riskerar att stå i strid med principen om barnets bästa enligt barnkonventionen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialnämnden skickat en remiss av Slutbetänkandet – Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar (SOU 2025:99). Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och norra innerstadens stadsdelsnämnd.

Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 28 oktober 2025.

Ärendet

Utredningen har haft i uppdrag att:

Föreslå åtgärder för att öka antalet personer med permanent uppehållstillstånd (PUT) som ansöker om svenskt medborgarskap.

- Undersöka möjligheten att omvandla permanenta uppehållstillstånd till tidsbegränsade uppehållstillstånd (TUT) samt hur detta skulle kunna genomföras.
- Lämna förslag på nödvändiga lagändringar.

Syftet är att uppmuntra fler personer att bli svenska medborgare vilket föreslås ske genom att permanenta uppehållstillstånd omvandlas till tidsbegränsade, vilket i sin tur kan leda till antingen medborgarskap, återvändande eller återvandring.

En ny särskild lag föreslås som omfattar alla med permanent uppehållstillstånd, inklusive flyktingar, skyddsbehövande, kvotflyktingar, varaktigt bosatta, personer med särskilt ömmande omständigheter samt deras anhöriga. Huvudprincipen i lagen är att permanenta uppehållstillstånd ska återkallas och ersättas med tidsbegränsade, om det finns skäl för detta. Undantag görs för dem som inom en viss tid ansökt om svenskt medborgarskap utan att ärendet avslås, personer med godandel (det vill säga som lever ett hederligt och skötsamt liv) eller av andra särskilda skäl. När ett permanent uppehållstillstånd återkallas ska en automatisk prövning av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd göras, enligt de regler som finns i utlänningslagen. För att underlätta beviljandet av TUT föreslås att vissa krav, som exempelvis försörjningskravet vid familjeanknytning för redan bosatta i Sverige, ska undantas.

Utvisning kan bli aktuell om ett PUT återkallas och personen varken önskar eller kan bli svensk medborgare, samt inte heller beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd. Alla utvisningsbeslut ska alltid prövas med hänsyn till Sveriges internationella åtaganden, såsom Europakonventionen och barnkonventionen.

Migrationsverket och domstolarna, bland annat på grund av fler ärenden om medborgarskap och tidsbegränsade uppehållstillstånd. På längre sikt bedöms dock åtgärderna bidra till minskat utanförskap och motverka parallella samhällen, samt minska offentliga kostnader och hjälpa till att upptäcka fel och fusk i välfärdssystemet. Målet med förslagen är att stärka integrationen, minska bidragsberoendet och öka andelen som blir svenska medborgare.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2027, utan några särskilda övergångsbestämmelser

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen individ och familjeomsorg inkl. fritid i samråd med avdelningen för stöd och service och avdelning medborgarservice och stadsmiljö.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utredningens förslag att återkalla permanenta uppehållstillstånd (PUT) och ersätta dem med tidsbegränsade uppehållstillstånd (TUT) i syfte att främja medborgarskap och integration väcker frågor kring hur rättssäkerhet och integrationsprocessens kan komma att påverkas.

Ur ett rättssäkerhetsperspektiv innebär förslaget att redan fattade beslut om PUT kan omprövas i efterhand. Detta är inte förenligt med principen om rättslig förutsebarhet och kan undergräva tilltron till myndigheter och rättssystem.

När det gäller integration bygger förslaget på antagandet att medborgarskap i sig ska fungera som en motivation för inkludering. Det finns dock en risk att kravet på medborgarskap uppfattas som ett tvång, snarare än som ett uttryck för tillhörighet. För personer som redan är etablerade i Sverige kan hotet om att förlora sitt permanenta uppehållstillstånd skapa oro och känsla av utanförskap, istället för att öka deras vilja att integreras.

Återkallelse av PUT kan leda till splittring av familjer eller utvisning, även för barn som har växt upp i Sverige och har alla sina nätverk här. Detta riskerar att stå i strid med principen om barnets bästa enligt barnkonventionen.

Förvaltningen ser att förslaget medför en skärpning av migrationspolitiken vilket riskerar att medföra negativa konsekvenser för både rättssäkerheten och möjligheten till långsiktig och hållbar integration.

Förvaltningens kontorslåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Jämställdhetsanalys

Kvinnor med migrationsbakgrund befinner sig ofta i en särskilt sårbar situation, med mer utmaningar i att vara ekonomiskt självständiga och ha en förankring på arbetsmarknaden vilket även påverkar möjlighet till rättslig status. Förlust av ett permanent uppehållstillstånd kan påverka trygghet, etablering och skydd mot våld eller förtryck. För barn leder otrygga levnadsförhållanden ofta till ökad belastning på mödrar, som i många fall har huvudansvaret för barnens välfärd. Detta förstärker könsrelaterade ojämlikheter och kan förvärra kvinnors och barns livssituation.

Barnkonsekvensanalys

Förvaltningen bedömer att förslaget om att omvandla eller återkalla permanenta uppehållstillstånd kan få allvarliga negativa effekter på barn. Det skapar osäkerhet och otrygghet, vilket strider mot barnets bästa och riskerar att bryta upp etablerade liv med skola och sociala nätverk. Osäker rättslig status ökar risken för psykisk ohälsa och kan försämra barns integration, identitet och skolresultat. Barns rätt till trygghet, hälsa och integration riskerar därmed att åsidosättas.

Magnus Borgsten
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Anna Hamlin
Avdelningschef
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Slutbetänkandet Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar (SOU 2025:99)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Magnus Borgsten, Stadsdelsdirektör	2025-10-28
Anna Hamlin, Avdelningschef	2025-10-28